

Itäisen alueen päiväkoti- ja kouluverkkoselvitys 2026

MIKKELI

10/2026



LAPSI- JA OPPILASMÄÄRIEN VÄHENEMINEN
tulee huomioida palvelusuunnitelmissa ja palveluverkkoratkaisuissa.

ESITYS:
YHDISTETÄÄN OLEMASSA OLEVIA PALVELUITA
ja rakennetaan itäiselle alueelle uusi alakoulu sekä kaksi uutta päiväkotia.

Yhteenveto

Tämän selvityksen tavoitteena on edistää Itäisen alueen päiväkoti- ja kouluverkkohankkeen päätöksentekoa uudesta alakoulusta ja kahdesta uudesta päiväkodista sekä ratkaista kyseessä olevien kampusten sijainti.

Palveluverkkoa, johon myös päiväkoti ja kouluratkaisut kuuluvat, tarkastellaan noin 40 vuoden korvausinvestoinnin elinkaarella, joka huomioi toimintaympäristön muutokset, kuten väestöennusteet. Tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva, joka vastaa tulevaisuuden haasteisiin.

Väestöennusteiden perusteella alueen lapsi- ja oppilasmäärien odotetaan vähenevän merkittävästi. Selvityksessä on tarkasteltu palveluverkon toiminnallisuutta, nykyisten rakennusten korjaustarpeita sekä korjaamisen ja uudisrakentamisen kustannuksia.

Hankkeen tausta ja historia

- **2018:** Päätös uuden Lähemäen aluekoulun rakentamisesta (korvaa teknisen käyttöikänsä päähän tulevat koulut: Lähemäen, Peitsarin, Rämälän ja Launialan koulut) sekä 160-paikkaisesta päiväkodista. (Kvalt 18.6.2018 § 71)
- **1/2019:** Linjaus aluekoulujen toteuttamisesta elinkaarimallilla ja taselainalla. (Kh 21.1.2019 § 14)
- **6/2019:** Päätös sijoittaa itäinen aluekoulu Peitsarin nykyisen koulun paikalle (vaihtoehtoina Peitsarin koulun tontti ja Lähemäen koulun tontti, Kh 3.6.2019 § 248)
- **9/2019:** Linjausmuutos: Itäinen ja eteläinen aluekoulu kilpailutetaan erikseen ja toteutetaan kaupungin omaan taseeseen omalla taselainalla. (Kh 30.9.2019 § 366)
- **2023:** Itäisen alueen päiväkoti- ja kouluverkkoselvitys jätettiin pöydälle. (Kvalt 11.12.2023 § 139)
- **2024:** Päätös käynnistää Itäisen alueen varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoratkaisun hankesuunnittelu. (Kvalt 11.11.2024 § 102)
- **2026:** Kaupunginhallitus linjaa, että valmistelua jatketaan Satamalahden itäisen alueen sijoittumisvaihtoehdolla maankäytön ja toiminnallisuuden kehittämiseksi. (Kh suunnittelukokous 2.2.2026)

Työryhmän ehdotus

Työryhmä esittää ratkaisua, jossa Itäiselle alueelle, Savilahden itärannalle rakennetaan uusi noin 450 oppilaan alakoulu ja päiväkoti.

- Uusi koulu yhdistää nykyiset Launialan, Lähemäen ja Rämälän koulut.
- Koulun yhteyteen toteutetaan 150-paikkainen päiväkoti.
- Lisäksi työryhmä esittää, että Tikanpellon nykyisen päiväkodin paikalle rakennetaan uusi yli 70-paikkainen päiväkoti.
- Nykyisistä päiväkodeista Peitsari ja Launiala sekä ryhmäperhepäiväkoti Omppu poistuvat käytöstä.

Vuoden 2024 tilinpäätökseen sisältyy 27 miljoonan euron investointivaraus. Laskelmien mukaan hankkeen käyttötalous kääntyy plussalle koulujen toisena toimintavuotena. Positiivinen vaikutus syntyy käyttötalouden säästöistä sekä siitä, että nykyisen rakennuskannan kalliit korjausinvestoinnit vältetään.

Monipuoliset tilat tarjoavat mahdollisuuksia laajalle joukolle.
Uudet tilat suunnitellaan muunneltaviksi, jotta ne palvelevat joustavasti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alakouluopetuksen tarpeita tulevaisuudessa. Niiden monipuoliset tilat ja piha-alueet tarjoavat myös alustan yhteisöllisyydelle, osallisuudelle ja aktiiviselle toiminnalle.

Työryhmä koostuu palvelualueiden viranhaltijoista ja asiantuntijoista.













Väestöennuste

Väestöennuste on tarkistettu 10/2025, eikä siihen ole tullut muutoksia.

Väestönkehityksen ja -ennusteiden mukaan kaupungin itäisellä alueella **tulee tapahtumaan merkittävää lapsi- ja oppilasmäärän vähenemistä**, joka tulee huomioida palvelusuunnitelmissa ja palveluverkkoratkaisuissa.

Selvityksessä mukana olevien Itäisen alueen peruskoulujen (Launiala, Lähemäki ja Rämälä) **oppilaat eivät tule kokonaisuudessaan mahtumaan muihin lähikouluihin järkevällä tavalla.**

Uudet kiinteistöinvestoinnin tulee mitoittaa kestävälle tasolle syntyvyysennusteiden perusteella.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä yhteistyö yksityisten toimijoiden kanssa on tärkeää.

Mitoitusluku itäisen alueen alakoululle on **450 oppilasta.**

Mitoitusluku itäisen alueen päiväkodille on **150 lasta.**

Mitoitusluku nykyisen Tikanpellon päiväkodin korvaavalle uudelle päiväkodille on **70 lasta**

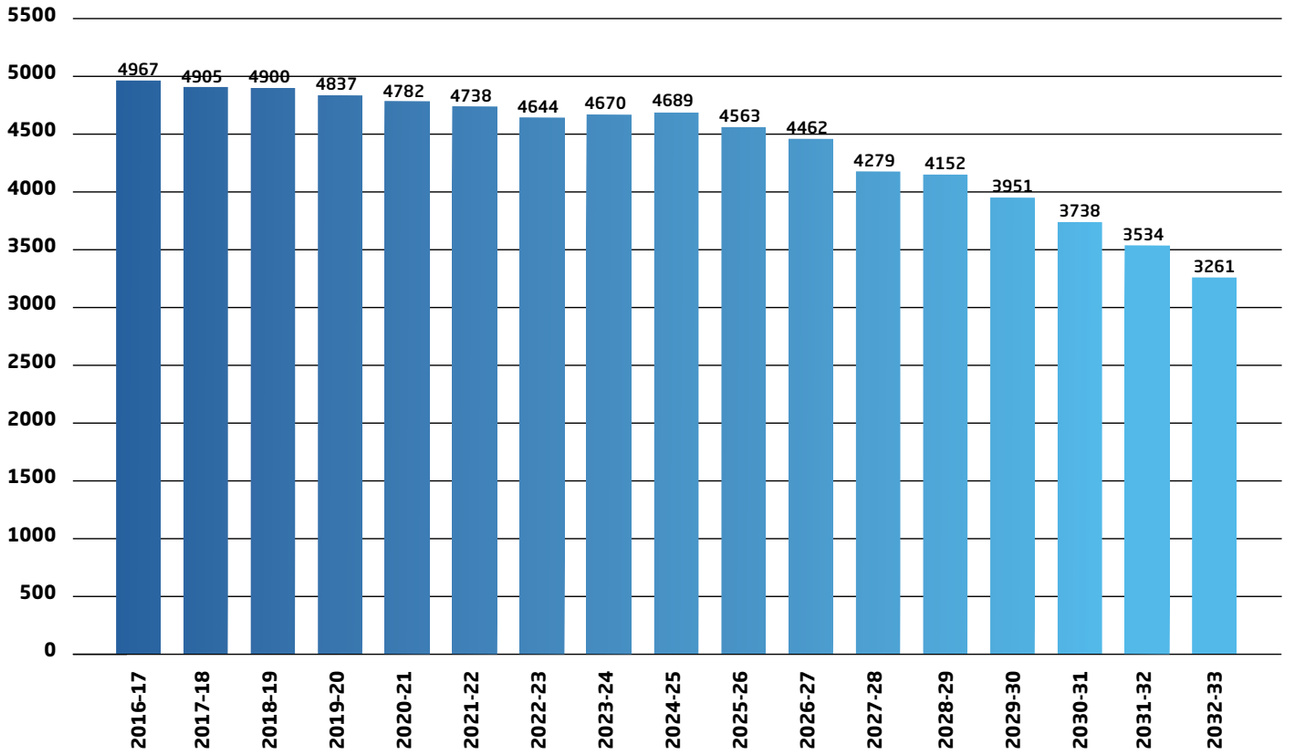
Oppilasmäärän lasku pakottaa tiivistämään kouluverkkoa

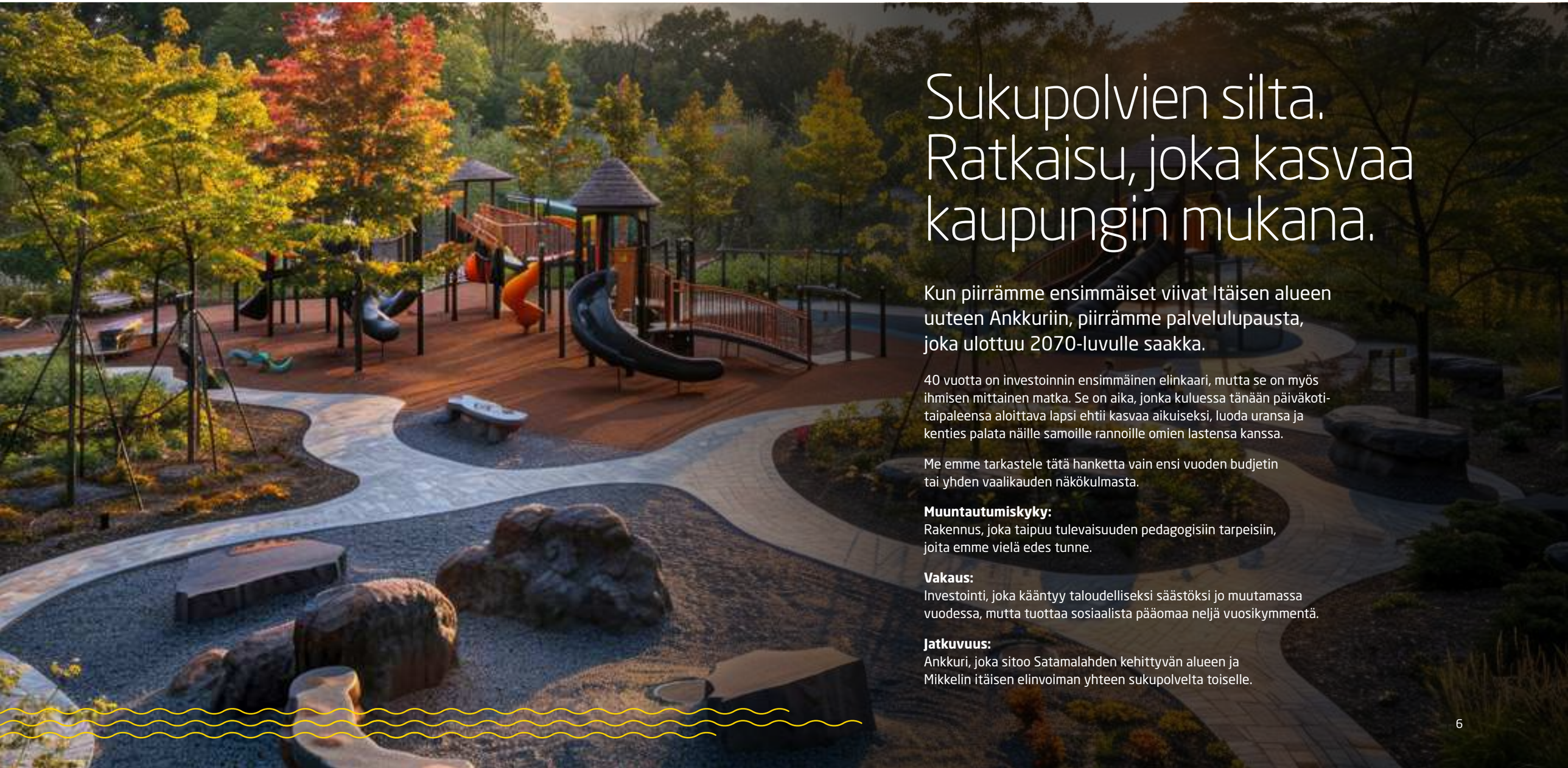
Uuden alakoulun ja kahden uuden päiväkodin sijoittuminen on suunniteltu siten, että se palvelee mahdollisimman hyvin alueellisia tarpeita sekä vahvistaa koulu- ja varhaiskasvatusverkkoa.

Perusopetuksen oppilasmäärien reaalinen ja ennakoitu lasku koko Mikkelissä noudattaa yleisesti kansallista kehitystä maakunta- ja keskisuurten kaupunkien kohdalla. Kymmenen viime vuoden aikana (2016–26) oppilasmäärä on vähentynyt hillitysti, mutta laadittujen väestöennusteiden mukaan merkittävämpi pienentyminen tulee tapahtumaan vuoden 2030 molemmin puolin. Seuraavalle vuosikymmenelle saavuttaessa vähenemä on jopa kolmasosan nykytilanteesta.

Nykyisellä kouluverkoston rakenteella tilanne on taloudellisesti ja toiminnallisesti kestämätön, ja kaupungin on hyvä ennakoida tilannetta. Mikäli perusopetuksen oppilasmäärän kehityksessä tapahtuisi äkillinen muutos toiseen suuntaan, niin ongelma olisi pelkästään positiivinen.

Perusopetuksen oppilasmäärät 17.3.2026 ja ennuste 2032-3033





Sukupolvien silta. Ratkaisu, joka kasvaa kaupungin mukana.

Kun piirrämme ensimmäiset viivat Itäisen alueen uuteen Ankkuriin, piirrämme palvelulupausta, joka ulottuu 2070-luvulle saakka.

40 vuotta on investoinnin ensimmäinen elinkaari, mutta se on myös ihmisen mittainen matka. Se on aika, jonka kuluessa tänään päiväkoti-taipaleensa aloittava lapsi ehtii kasvaa aikuiseksi, luoda uransa ja kenties palata näille samoille rannoille omien lastensa kanssa.

Me emme tarkastele tätä hanketta vain ensi vuoden budjetin tai yhden vaalikauden näkökulmasta.

Muuntautumiskyky:
Rakennus, joka taipuu tulevaisuuden pedagogisiin tarpeisiin, joita emme vielä edes tunne.

Vakaus:
Investointi, joka kääntyy taloudelliseksi säästöksi jo muutamassa vuodessa, mutta tuottaa sosiaalista pääomaa neljä vuosikymmentä.

Jatkuvuus:
Ankkuri, joka sitoo Satamalahden kehittyvän alueen ja Mikkelin itäisen elinvoiman yhteen sukupolvelta toiselle.



Uusi koulu yhdistää sukupolvia

Uuden koulun tilat toimivat kohtauspaikkana eri ikäisille kaupunkilaisille. Tilat ovat 24/7 kaupunkilaisten käytössä ja koulun tilat toimivat porrastetusti eri toimijoiden käytössä.

Koulun tilat voivat toimia muun muassa tapahtumapaikkana, urheiluseurojen harjoitus- ja kilpailupaikkana, kansalaisopiston kurssipaikkana ja harrasteryhmien tapaamispaikkana. Ulkotilat toimivat kaiken ikäisten lähiliikuntapaikkana, lasten leikkipaikkana sekä kaupunkilaisten paikkana viihtyä ja viettää aikaa yhdessä.

”Erilaiset keinut olisivat pihalla kivoja, samoin karuselli ja vaijeriliuku. Liukumäkien tulisivat olla pitkiä ja vauhdikkaita. Kiipeilytelineet ja verkot ovat kivoja, samoin trampoliini tai vaikka pomppulinna. Metsää olisi hyvä olla lähellä ja siellä puita, isoja kiviä, varjoisia paikkoja ja katoksia suojaamaan auringolta. Pelejä varten olisi hyvä olla iso jalkapallokenttä, kunnon maalit ja erillinen pelialue pallopeleille. Hiekkalaatikko tarvitaan. Samoin erilaisia rakennelmia mielikuvitusleikkejä varten.”
Vastaajana alueen päiväkotilapsia

”Koululla olisi hyvä olla, hämähäkkikeinu ja paljon keinuja, erilaisia kiipeilytelineitä, iso liukumäki, hyvä mäenlaskupaikka, monipuolisesti kenttiä, katukoristelineitä puolapuut ja kiipeilyotteita seinällä, iso sali, jossa myös hyvät telinevoimisteluvälineet, hiekkalaatikoita sekä luistelumahdollisuus. Lisäksi pihasta tulisi päästä sekä mahdollisuus päästä retkelle ja suunnistamaan sekä talvella pienille hiihtoladuille.”
Vastaajana alueen 4.-5-luokkalaisia

”Toivoisin, että alueella olisi sellaista tekemistä, jota voisi tehdä yhdessä lasten kanssa. Esimerkiksi koriskorit voisivat olla kiva juttu. Lisäksi toivoisin omaan harjoitteluun esimerkiksi juoksuratoja ja kuntoilulaitteita. ”
Vastaajana alueella asuva työikäinen

”Kuntosali sisällä tai ulkona olisi hyvä juttu.”
Vastaajana alueella asuva ikäihminen

Yksi kokonaisuus: Elävä kaupunginosa, Keidas & Kampus

Kokonaisuus yksittäisten hankkeiden sijaan: Uusi investointi on osa laajempaa kaupunkikehitystä, joka vahvistaa Mikkelin elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

Ankkuri elävässä kaupunginosassa: Sujuvat kulkuyhteydet ja vapaa-ajan toiminnot integroidaan sinne, missä ihmiset liikkuvat luonnostaan.

Osaoptimoinnista kaupunkitason optimointiin: Tilojen yhteiskäyttöisyys takaa tehokkaan resurssien käytön, välttää hukkaneliöt ja huomioi rakennuksen koko elinkaaren.

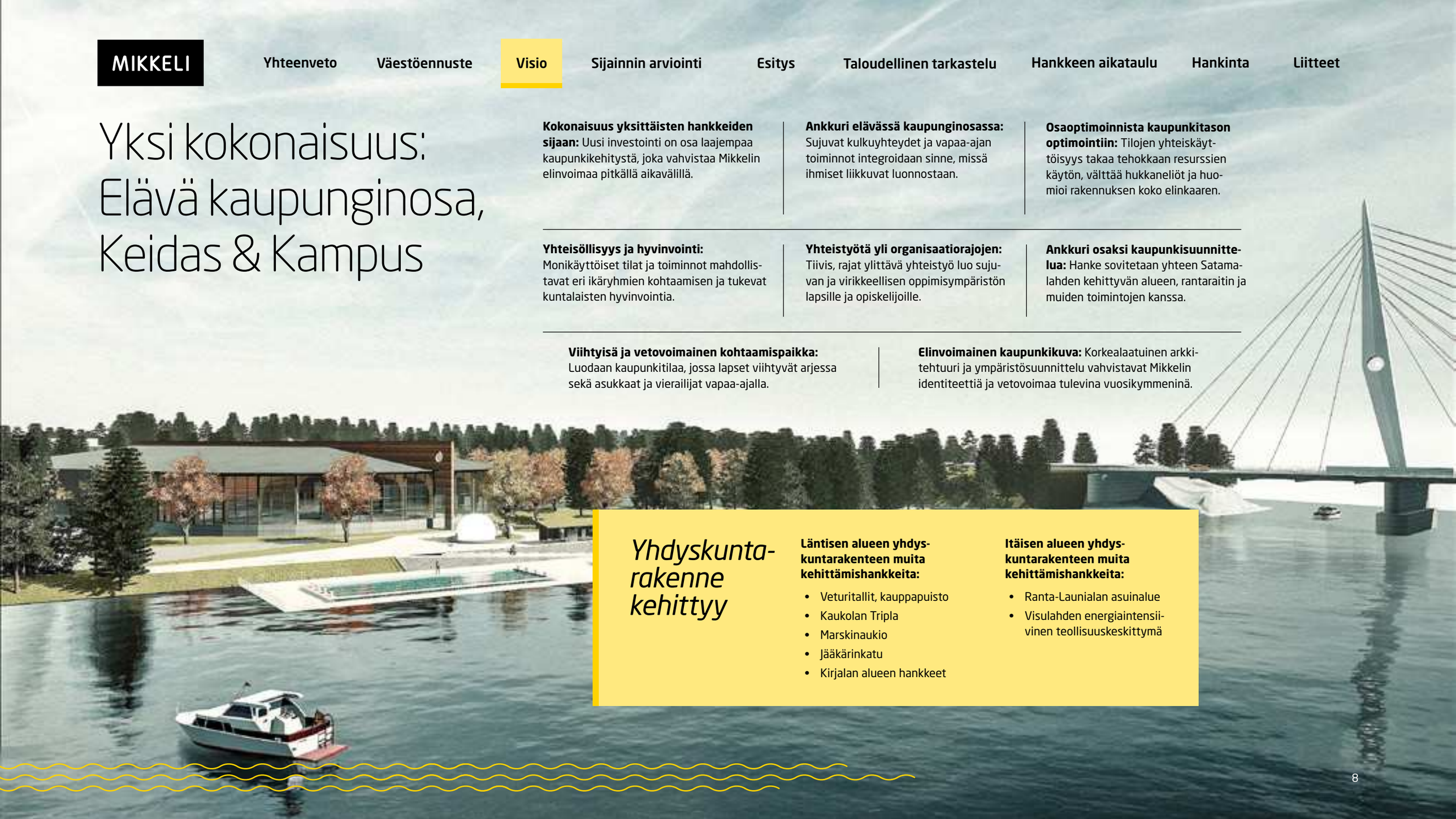
Yhteisöllisyys ja hyvinvointi: Monikäyttöiset tilat ja toiminnot mahdollistavat eri ikäryhmien kohtaamisen ja tukevat kuntalaisten hyvinvointia.

Yhteistyötä yli organisaatiorajojen: Tiivis, rajat ylittävä yhteistyö luo sujuvan ja virikkeellisen oppimisympäristön lapsille ja opiskelijoille.

Ankkuri osaksi kaupunkisuunnittelua: Hanke sovitetaan yhteen Satamalahden kehittyvän alueen, rantaraitin ja muiden toimintojen kanssa.

Viihtyisä ja vetovoimainen kohtaamispaikka: Luodaan kaupunkitilaa, jossa lapset viihtyvät arjessa sekä asukkaat ja vierailijat vapaa-ajalla.

Elinvoimainen kaupunkikuva: Korkealaatuinen arkkitehtuuri ja ympäristösuunnittelu vahvistavat Mikkelin identiteettiä ja vetovoimaa tulevina vuosikymmeninä.



Yhdyskuntarakenne kehittyy

Läntisen alueen yhdyskuntarakenteen muita kehittämishankkeita:

- Veturitallit, kauppapuisto
- Kaukolan Tripla
- Marskinaukio
- Jääkärinkatu
- Kirjalan alueen hankkeet

Itäisen alueen yhdyskuntarakenteen muita kehittämishankkeita:

- Ranta-Launialan asuinalue
- Visulahden energiaintensiivinen teollisuuskeskittymä



Miksi Paukkulaan?

Strateginen maankäyttö avaa uusia mahdollisuuksia: Riittävän suuri ja keskeinen alue mahdollistaa Mikkelin kaupunkikehityksen uudelleenajattelun laajana kokonaisuutena.

Toimintojen joustavuus antaa liikkumavaraa: Päiväkoti- ja koulutoimintaa ei pidä sitoa vain seiniin, sillä todellinen arvo vaihtoehtojen välillä syntyy ympäröivästä oppimisympäristöstä ja sen vaikuttavuudesta.

Uusi sijainti luo enemmän kuin pelkät tilat: Se rakentaa kokonaisia ympäristöjä ja arvoketjuja, jotka tukevat oppimista ja yhteisöllisyyttä tehokkaammin kuin mikään muu vaihtoehto.

Kestävä ja saavutettava palvelurakenne: Erinomainen sijainti ja liikennejärjestelmä varmistavat palveluiden saavutettavuuden ja laajan hyödyntämisen rakennuksen koko elinkaaren ajan.

Elinkaariajattelu tuo kustannustehokkuutta: Kaupunkitason tarkastelu optimoi käyttötalouden ja minimoi Mikkelin pitkän aikavälin kustannukset.

Parempi saavutettavuus tuo palvelut lähelle ihmisiä: Uusi sijainti palvelee laajempaa käyttäjäkuntaa ja sujuvoittaa perheiden arkea.

Kriteeri	Peitsari	Paukkula
	Asemakaavan status; mahdolliset rajoitukset:	
Asemakaavoitus ja rakennusoikeus • Vaikuttaa mahdolliseen laajennukseen ja käyttötarkoitukseen • Kaavakartta; rakennusoikeus m²	• Lainvoimainen asemakaava vuodelta 1976 • Vaatii asemakaavoituksen, jossa tutkitaan k-m²-määrät, tontin käyttö, mahdolliset muut asiat (liikenne, hulevesi jne.). • Asemakaavan uudistamisessa k-m² määrät tarkastetaan. • Luontoselvitys (niittyalue, liito-oravat). • Ei vaikutusta yleiskaavatarkastelulle.	• Vaatii asemakaavoituksen koko alueelle (luonto-, liikenne- ja hulevesiselvitykset), vaikka myös nykyinen asemakaava mahdollistaa yleisen rakennuksen ko. tontille. • Uuden alueen asemakaavoitus huomioi paremmin uuden kohteen tarpeet ja ympäristön muun kehittämisen. • Asemakaavan uudistamisessa k-m² määrät tarkastetaan. • Yleiskaavassa oleva seurakuntakeskuksen suojelustatus ratkaistaan asemakaavalla. • Ei vaikutusta yleiskaavatarkastelulle.
	Kaupunkiomisteinen vai ostettava:	
Maan omistus ja kaupan ehdot • Vaikuttaa hankinta-kustannuksiin ja aikatauluun • Kiinteistörekisteri, kauppahistoria	• Alue on kaupungin omistuksessa. • Ei kustannusvaikutusta, eikä aikatauluvaikutusta. • Omistushistoria tiedossa.	• Alueella on kaupungin omistusta, mutta sijaintitontti on ostettava srk:lta, neuvottelut käynnissä. • Ei aikatauluvaikutusta kokonaisuuteen, kustannus vähäinen kokonaisuudessa. • Omistushistoria tiedossa (ei pima-kohteita).
	Sijoittuminen suhteessa lapsiperheiden asutukseen:	
Oppilasmääräennusteet ja palvelualue • Tarve ja kapasiteetti pitkällä aikavälillä • Väestöennusteet, kouluverkko-laskelmat	• Ei eroa lapsiperheiden asuinpaikkojen sijaintiin pitkällä aikavälillä. • Väestö- ja oppilasmääräennusteita ei tiedossa 30–50 vuoden ajalle.	• Ei eroa lapsiperheiden asuinpaikkojen sijaintiin pitkällä aikavälillä. • Väestö- ja oppilasmääräennusteita ei tiedossa 30–50 vuoden ajalle.

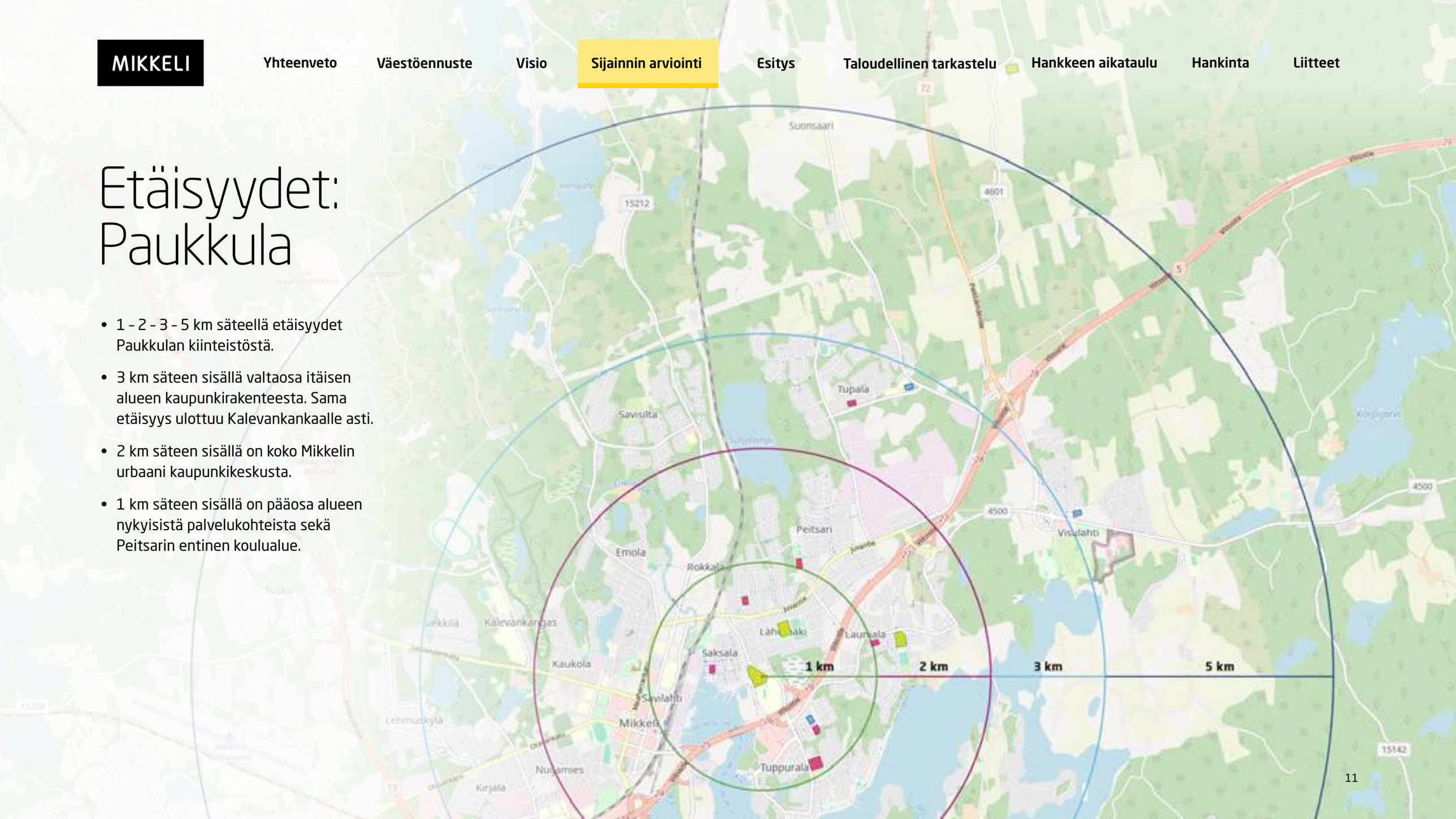
Jatkuu seuraavalla sivulla ⟶

Kriteeri	Peitsari	Paukkula
	Julkinen liikenne vs. koulukyydit; kävely /pyöräreitit:	
Koulumatkat ja kuljetus • Lähikouluperiaate, turvallisuus ja kustannukset • Matka-analyysi, bussireitit	• Alueen oppilaiden koulumatkojen turvallisuus ja teiden ylitykset huomioidaan kevyen liikenteen väylien järjestelyissä. • Oppilaiden koulumatkojen pituuksissa voi tulla muutoksia (pysyy ennallaan, pitenee, lyhenee). • Osa oppilaista jo tällä hetkellä koulukuljetuksen piirissä. • Koulukuljetukset järjestetään sivistyslautakunnan päättämän koulukuljetusohjeistuksen mukaisesti. • Julkinen liikenne päivitetään tarvittaessa.	• Alueen oppilaiden koulumatkojen turvallisuus ja teiden ylitykset huomioidaan kevyen liikenteen väylien järjestelyissä. • Oppilaiden koulumatkojen pituuksissa voi tulla muutoksia (pysyy ennallaan, pitenee, lyhenee). • Osa oppilaista jo tällä hetkellä koulukuljetuksen piirissä. • Koulukuljetukset järjestetään sivistyslautakunnan päättämän koulukuljetusohjeistuksen mukaisesti. • Julkinen liikenne päivitetään tarvittaessa.
	Itäisen alueen yhteydet ja ylityskohdat:	
Kevyen liikenteen yhteydet • Turvallisuus ja saavutettavuus • Pyörä/kevyen liikenteen verkko	• Koulumatkojen turvallisuus huomioidaan. • Kevyen liikenteen reitit rakennetaan turvalliseksi. • Peitsarinkujan alitus kevyen liikenteen väylälle. • VT5:n itäpuoleiselta alueelta tulevien kevyen liikenteen väylien lisääminen tutkitaan. → Lähemäen alueen kevyen liikenteen väylästön parantaminen.	• Koulumatkojen turvallisuus huomioidaan. • Kevyen liikenteen reitit sekä Tuppuralankadun alitus rakennetaan turvalliseksi. • Paukkulan alueen kevyen liikenteen väylien parantaminen Lähemäen suunnasta. → Lähemäen alueen kevyen liikenteen väylästön parantaminen.
	Uudistustarpeet:	
Yhdyskuntatekniikka ja infra • Liittymät, viemäröinti, sähkö, kaukolämpö	• Kiinteistö on liitettävissä kunnalliseen infraan. • Hulevesiverkoston ja runkolinjan järjestelyjä.	• Kiinteistö on liitettävissä kunnalliseen infraan. • Pääviemärin järjestelyjä. • Hulevesiverkoston ja runkolinjan järjestelyjä.
Pohjaolosuhteet kiinteistöllä	• Tutkimus tehty. • Tavanomaiset pohjaolosuhteet. • Kustannukset (arvio): 2,3 M€	• Tutkimukset tehty. • Osittain haasteelliset pohjaolosuhteet. • Kustannukset (arvio): 3 M€

Kriteeri	Peitsari	Paukkula
	Puistot, metsät, riskialueet:	
Luonnonympäristö ja melu • Oppilaiden hyvinvointi ja ulkoilu • Melumittaukset, luontoselvitys	• Metsäluonnon läheisyys mahdollistaa metsän käytön kasvatus- ja oppimisympäristönä.	• Vesistön läheisyys ja alueelle rakentuva puistoympäristö mahdollistavat niiden käytön kasvatus- ja oppimisympäristönä. • Koulualue ei ole VT5:n melualueella.
	Kentät, salit, lähiliikunta:	
Liikunta ja harrastuspaikat • Koulun toimintamahdollisuudet • Etäisyys kartalla, varustetaso	• Uudesta piha-alueesta rakennetaan monipuolinen ympäristö, joka palvelee iltaisin ja viikonloppuisin itäisen alueen lähiliikuntapaikkana. • Koulun sisäliikuntatilat mitoitetaan ja varustetaan niin, että ne palvelevat päiväkodin ja koulun lisäksi myös urheiluseuratoiminnan tarpeita nyt ja tulevaisuudessa. • Lähemäen kentälle matkaa noin 500 metriä.	• Uudesta piha-alueesta rakennetaan monipuolinen ympäristö, joka palvelee iltaisin ja viikonloppuisin itäisen alueen lähiliikuntapaikkana. • Koulun sisäliikuntatilat mitoitetaan ja varustetaan niin, että ne palvelevat päiväkodin ja koulun lisäksi myös Nuoriso-opiston ja urheiluseuratoiminnan tarpeita nyt ja tulevaisuudessa. • Lähemäen kentälle matkaa noin 380 metriä.
	Rakentamisen mittakaava ja arkkitehtuuri:	
Vaikutus kaupunkikuvaan • Arvostus, maisema ja identiteetti • Havainnekuvien tarve	• Uudella koulurakennuksella vähäinen vaikutus kaupunkikuvaan, ei varsinaista vaikutusta alueen identiteettiin. • Alustava tontinkäyttösuunnitelma (2018).	• Uudisrakennuksella parantava vaikutus kaupunkikuvaan, visuaaliseen maisemaan VT5:den suuntaan. • Vaikuttaa myönteisesti alueen identiteettiin. • Havainnekuvat (2026) osoittavat, että kehittämisalue on Peitsarin vanhan koulun tontin kokoinen ja mahdollistaa päiväkoti- ja koulutoiminnan sijoittumisen alueelle.
	Arvio elinkaarelle	
Rakennusten kustannusvaikutus • Rakentaminen, ylläpito	• 27 M€. • Ylläpidon mukaisesti (n. 300 t€). • Pohjaolosuhteet. • Yleisten alueiden muut kustannukset on esitetty myöhemmin.	• 27 M€. • Ylläpidon mukaisesti (n. 300 k€) • Pohjaolosuhteet. • Yleisten alueiden muut kustannukset on esitetty myöhemmin..

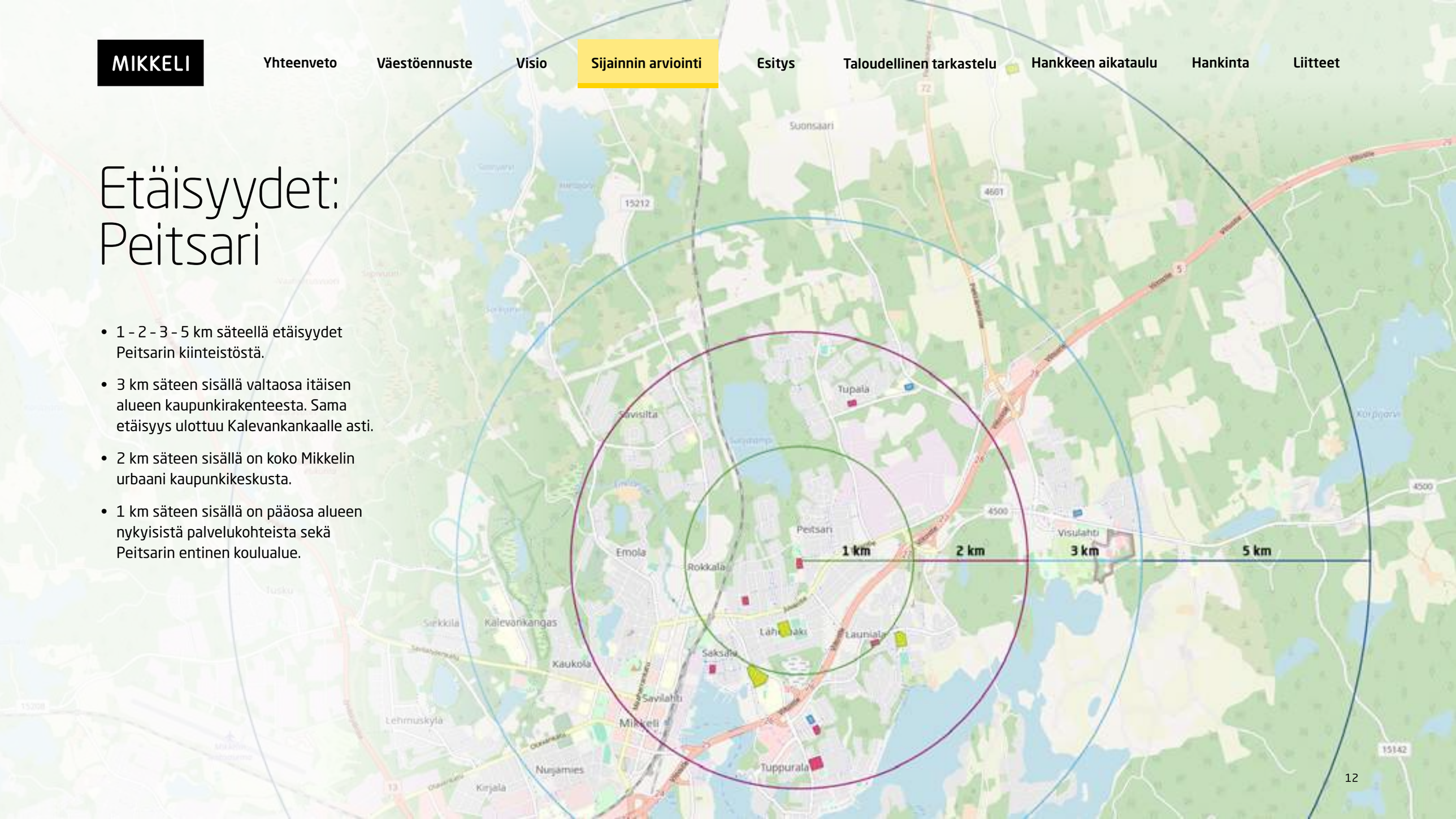
Etäisyydet: Paukkula

- 1 – 2 – 3 – 5 km säteellä etäisyydet Paukkulan kiinteistöstä.
- 3 km säteen sisällä valtaosa itäisen alueen kaupunkirakenteesta. Sama etäisyys ulottuu Kalevankankaalle asti.
- 2 km säteen sisällä on koko Mikkelin urbaani kaupunkikeskusta.
- 1 km säteen sisällä on pääosa alueen nykyisistä palvelukohteista sekä Peitsarin entinen koulualue.



Etäisyydet: Peitsari

- 1 – 2 – 3 – 5 km säteellä etäisyydet Peitsarin kiinteistöstä.
- 3 km säteen sisällä valtaosa itäisen alueen kaupunkirakenteesta. Sama etäisyys ulottuu Kalevankankaalle asti.
- 2 km säteen sisällä on koko Mikkelin urbaani kaupunkikeskusta.
- 1 km säteen sisällä on pääosa alueen nykyisistä palvelukohteista sekä Peitsarin entinen koulualue.



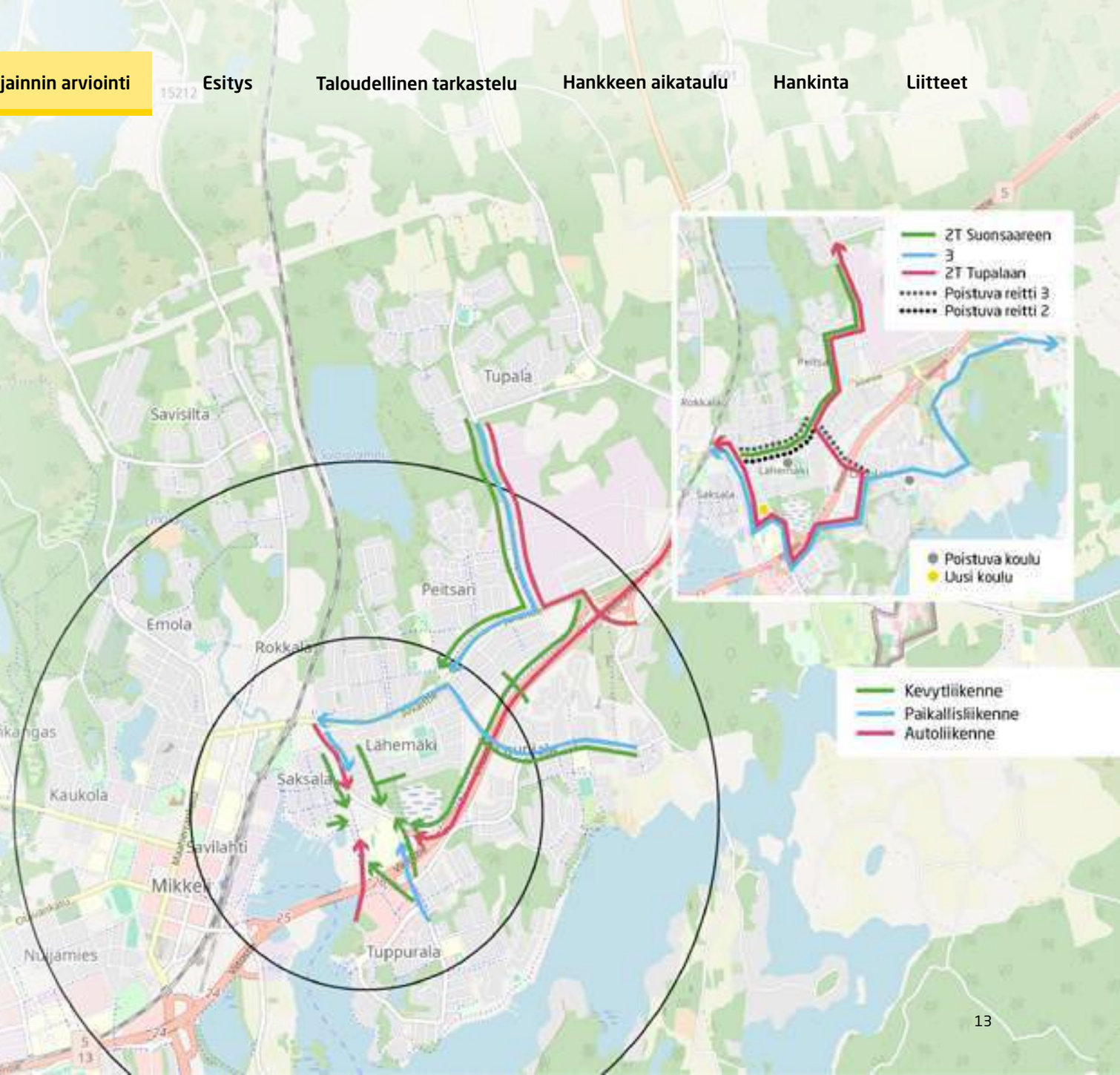
Liikenneväylät, saavutettavuus ja koulukuljetukset – Paukkula

Liittyminen Satamalahti-kokonaisuuteen ja joukkoliikenteeseen

- Hanke liittyy tiiviisti Satamalahden kokonaisuuteen, ja saavutettavuus paikallisliikenteen pysäkeiltä varmistetaan.
- Karttaa saavutettavuudesta oppilasaluilta täydennetään asemakaavavaiheen liikenneselvityksen myötä.
- Joukkoliikenteen uusi sopimuskausi (8+2 vuotta) alkoi 1.6.2026 ja koulukuljetusten (2+1+1 vuotta) alkaa 1.1.2027. Koluverkkomuutoksen aiheuttamat vaikutukset ja järjestelyt voidaan parhaiten ottaa huomioon uusia kilpailutuksia valmisteltaessa.

Koulukuljetusten järjestäminen ja kriteerit

- Koulukuljetukset suunnitellaan lukuvuosittain palveluverkon ja oppilaiden kulloistenkin osoitteiden mukaan.
- Maksuttoman kuljetuksen etäisyysrajat nykyisessä koulukuljetusoppaassa:
  - Esiopetus sekä 1.–2. luokat: koulumatka yli 3 km.
  - Perusopetuksen 3.–9. luokat: koulumatka yli 5 km.
- Matka-aikarajoitukset (Perusopetuslaki 32 §): Koulumatka odotuksineen saa kestää lukuvuoden alkaessa enintään:
  - 2,5 tuntia alle 13-vuotiailla.
  - 3 tuntia 13 vuotta täyttäneille ja ja sitä vanhemmilla oppilailla.



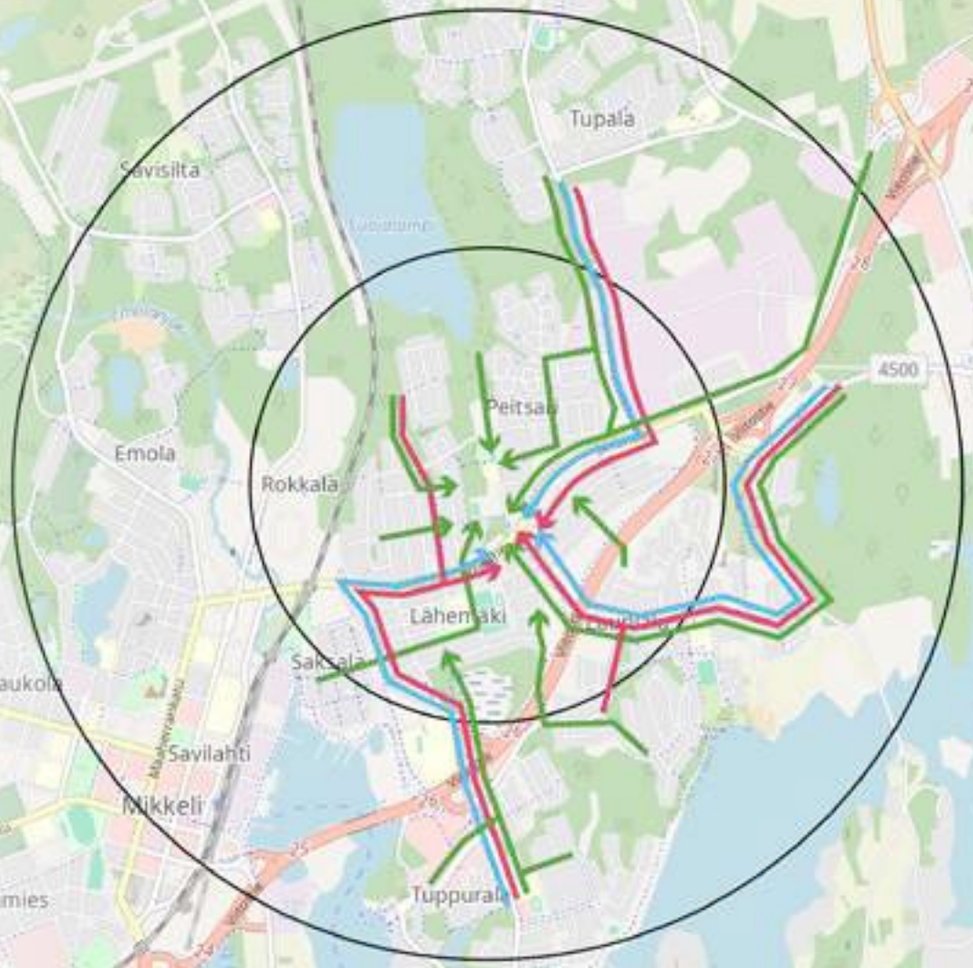
Liikenneväylät, saavutettavuus ja koulukuljetukset – Peitsari

Peitsarin koulualue kaupunkitilassa ja liikennejäjestelmä

- Liikenneväylät ja saavutettavuus paikallisliikenteen pysäkeiltä.
- Peitsari ei liity Satamalahti-kokonaisuuteen.
- Karttaa saavutettavuudesta oppilasaluilta täydennetään asemakaavavaiheen liikenneselvityksen myötä.
- Joukkoliikenteen uusi sopimuskausi (8+2 vuotta) alkoi 1.6.2026 ja koulukuljetusten (2+1+1 vuotta) alkaa 1.1.2027. Koulu-verkkomuutoksen aiheuttamat vaikutukset ja järjestelyt voidaan parhaiten ottaa huomioon uusia kilpailutuksia valmisteltaessa.

Koulukuljetusten järjestäminen ja kriteerit

- Koulukuljetukset suunnitellaan lukuvuosittain palveluverkon ja oppilaiden kulloistenkin osoitteiden mukaan.
- Maksuttoman kuljetuksen etäisyysrajat nykyisessä koulukuljetusoppaassa:
  - Esiopetus sekä 1.–2. luokat: koulumatka yli 3 km.
  - Perusopetuksen 3.–9. luokat: koulumatka yli 5 km.
- Matka-aikarajoitukset (Perusopetuslaki 32 §): Koulumatka odotuksineen saa kestää lukuvuoden alkaessa enintään:
  - 2,5 tuntia alle 13-vuotiailla.
  - 3 tuntia 13 vuotta täyttäneille ja ja sitä vanhemmilla oppilailla.



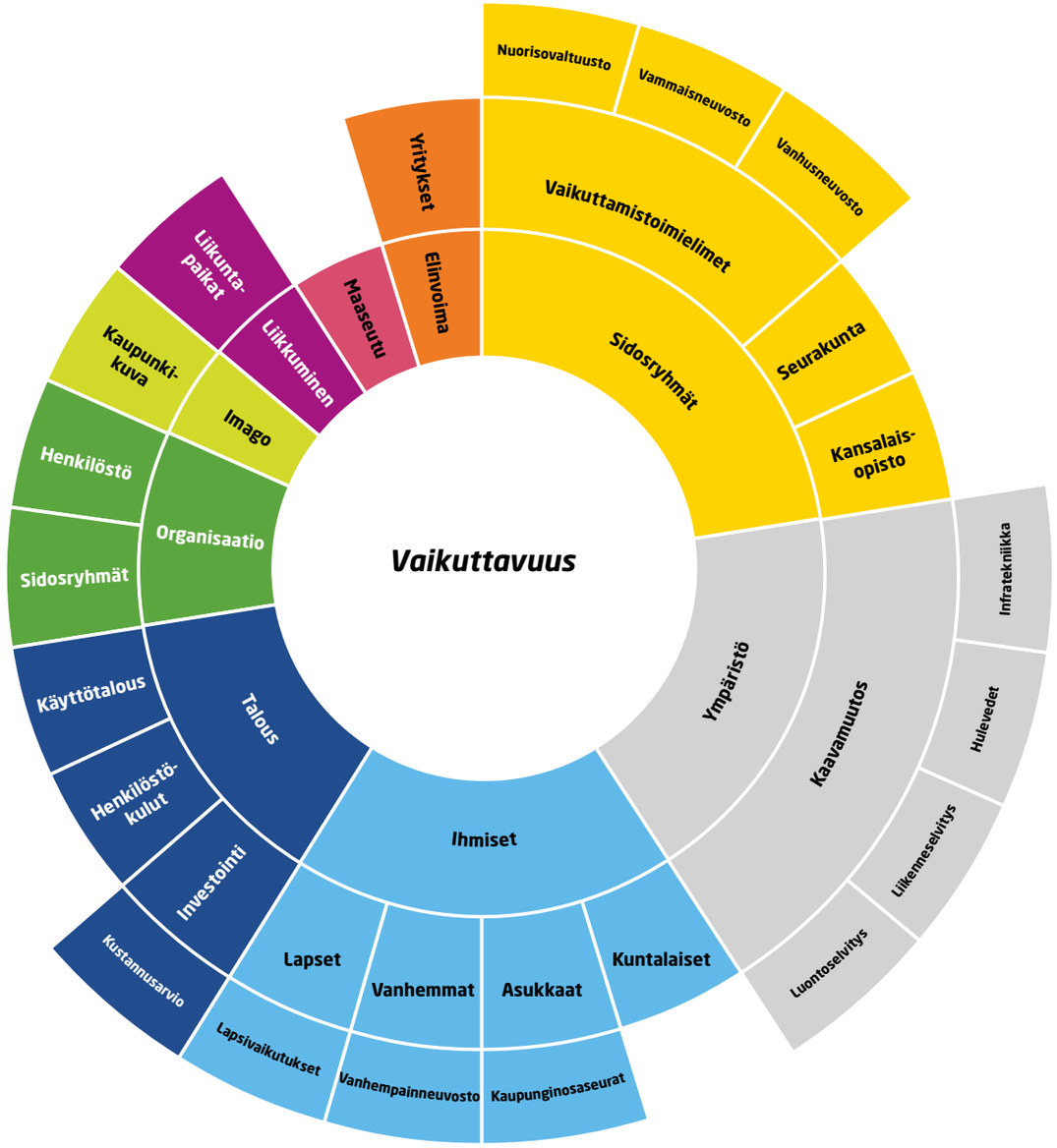
Päätöksenteon tukena monipuolinen vaikutusten arviointi

Palveluverkkoratkaisun valmistelussa on hyödynnetty laaja-alaista vaikutusten ennakkoarviointia (EVA). Arvioinnin työkaluna käytetään Vaikutusten kehää, jonka avulla tunnistetaan hankkeen suorat ja välilliset vaikutukset eri väestö- ja sidosryhmiin. Varsinaista arviointia syvennetään ja tarkennetaan prosessin edetessä järjestettävissä työpajoissa.

Ennakkoarvioinnin keskeiset näkökulmat:

- **Lapset ja sosiaalinen ympäristö:** Turvalliset koulumatkat, tasa-arvoinen oppimisympäristö ja yhteisöllisyyden lisääntyminen.
- **Henkilöstö ja palvelut:** Modernit, terveelliset työtilat ja sujuvampi arjen yhteistyö yli organisaatiorajojen.
- **Talous ja elinkaari:** Käyttötalouden säästöt pitkällä aikavälillä sekä hukkaneliöiden ja korjausvelan välttäminen.
- **Ympäristö ja maankäyttö:** Saumaton liittyminen Satamalahden kehittyvään alueeseen ja rantaraitin hyödyntäminen.
- **Elinvoima ja imago:** Mikkelin houkuttelevuuden ja vetovoiman vahvistaminen perheiden silmissä.

Yksityiskohtaiset ja erilliset ennakkoarviointiraportit nykytila-Peitsari-Paukkula ja eri osa-alueilta löytyvät esityksen liiteosiosta.



Mitä kokonaisuus tulevaisuudessa on?

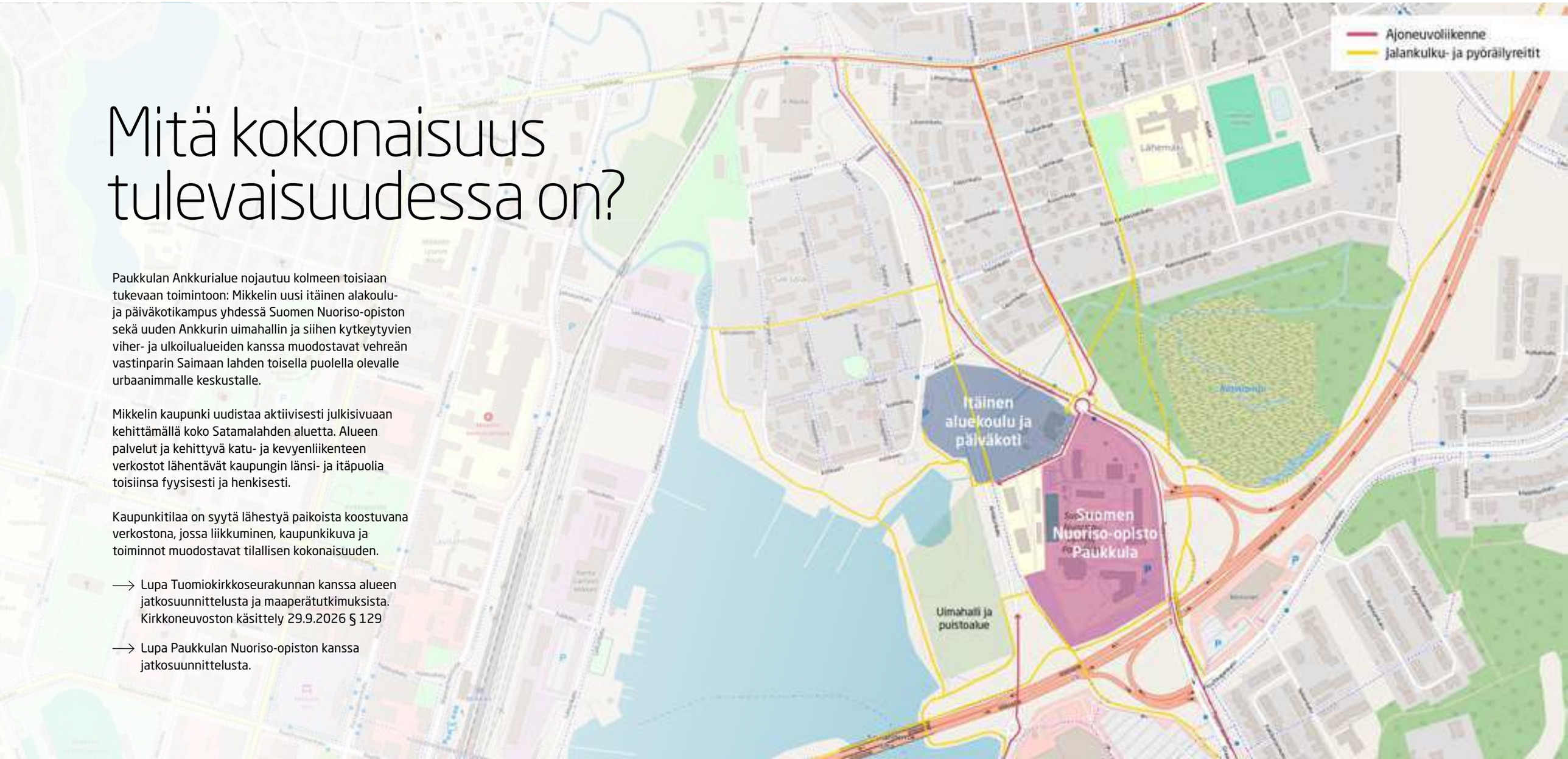
Paukkulan Ankkurialue nojautuu kolmeen toisiaan tukevaan toimintoon: Mikkelin uusi itäinen alakoulu- ja päiväkotikampus yhdessä Suomen Nuoriso-opiston sekä uuden Ankkurin uimahallin ja siihen kytkeytyvien viher- ja ulkoilualueiden kanssa muodostavat vehreän vastinparin Saimaan lahden toisella puolella olevalle urbaanimmalle keskustalle.

Mikkelin kaupunki uudistaa aktiivisesti julkisivuaan kehittämällä koko Satamalahden aluetta. Alueen palvelut ja kehittyvä katu- ja kevyenliikenteen verkostot lähentävät kaupungin länsi- ja itäpuolia toisiinsa fyysisesti ja henkisesti.

Kaupunkitilaa on syytä lähestyä paikoista koostuvana verkostona, jossa liikkuminen, kaupunkikuva ja toiminnot muodostavat tilallisen kokonaisuuden.

⟶ Lupa Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa alueen jatkosuunnittelusta ja maaperätutkimuksista. Kirkkoneuvoston käsittely 29.9.2026 § 129

⟶ Lupa Paukkulan Nuoriso-opiston kanssa jatkosuunnittelusta.



Miten uusi alakoulu ja päiväkoti voisivat sijoittua Peitsariin?

- Koulun ja päiväkodin kaavatontit ovat yhteensä noin 3,1 ha.
- YO ja YS -tonttien asemakaava on laadittava uudelleen; päivityskaava, jossa huomioidaan alueen luonnon-olosuhteet, liikenne, hulevesien hallinta sekä muut kaavoituksessa vaadittavat tarkastelut.
- Kaavoissa ei ole suojeltavia rakennuksia.
- Havainnekuvat ovat vuodelta 2019; niiden perusteella koulun suunnittelu ei vielä käynnisty, mutta ne osoittavat, että alueen liikennejärjestelyjä on suunniteltava turvallisemmaksi; alueen muut asuinkortteleiden liikenne on huomioitava (Peitsarinkuja).
- Juvantien ja Peitsarinkujan (Launialankadun) liikenneympyrä toteutettava.
- Liikenteellisesti Peitsari on koulun sijaintipaikkana haastavampi; liikenneolosuhteissa on huomioitava myös koulun ilta- ja viikonloppukäyttö.
- Peitsarin koulutontilla on tehtävä maaperätutkimukset ja varsinkin tontin pohjoisosan rakennettavuuden suhteen on selvitettävä paalutuksen tarve.
- Koulu- ja päiväkotitonteilla lievää korkeusaseman vaihtelua (5m).
- Alueelle on suunnitteilla vähittäistavarakauppa, joka vaikuttaa liikenteeseen ja liikenneratkaisuihin.







Miksi Paukkulaan?

Päiväkoti ja kouluratkaisu vaikuttaa Mikkelin palveluverkkoon vuosikymmeniä. Kampuksen sijoittuminen Paukkulan alueelle mahdollistaa kokonaan uudenlaisen kampuksen konseptoinnin, suunnittelun ja toteutuksen.

Kampus palvelee mikkeliläisiä lapsia, perheitä ja kuntalaisia vuosia. Synergiaedut Nuoriso-opiston kanssa parantavat kampuksen käyttöasetetta. Sijaintina Paukkula on myös liikenteellisesti kauaskantoinen ja järkevä valinta, sillä alueen kevyen liikenteen ratkaisut takaavat turvallisen kulkemisen asuinalueilta kampukselle.

Paukkulan rantaa on hahmoteltu myös paikaksi uudelle uimahallille. Sen toteuttaminen koulukampuksen välittömään läheisyyteen parantaa kokonaisuudessa kannattavuutta. Uusi koulukampus ja uimahalli ankkuroivat Mikkelin kaupunkikehityksen positiivisena tulevaisuuden viestinä ja muodostaa myönteistä mielikuvaa.

Taloudellinen tarkastelu

Laskelma arvioi hankkeen kokonaisvaikutuksia Mikkelin kaupungille. Siinä verrataan nykytilanteen säilyttämistä (nykyiset kiinteistöt ja palveluverkko) uuteen aluekoulu- ja päiväkotiratkaisuun.

Rakennusinvestoinnin (alakoulu ja kaksi päiväkotia) arvioksi on asetettu 27 miljoonaa euroa. Sijaintivaihtoehtojen (Peitsari/Paukkula) välillä ei ole tehty kustannusvertailua, sillä rakennuskustannusten arvioidaan olevan samat sijainnista riippumatta.

Vertailuun ei sisälly ympäröivän infran, liikenteen tai ympäristön muutoskustannuksia. Nämä kehityskulut kuuluvat laajempaan kaupunkiympäristön uudistamiseen ja ylläpitoon.

Laskelmat perustuvat nykyhetken arvioihin, eikä niillä sitouteta tarkkoihin euromääriin. Tarkoituksena on osoittaa mekanismi, jolla hanke vaikuttaa kaupungin toimintakuluihin vuosina 2027–2033. Lisäksi on esitetty kumulatiiviset vaikutukset vuoteen 2036 saakka.

Vuoden 2024 tilinpäätökseen tehty 27 miljoonan euron investointivaraus helpottaa huomattavasti käyttötalouden rasitusta. Varausta purkamalla uusien rakennusten poistot eliminoituvat, jolloin ne eivät rasita kaupungin vuosittaista tulosta.

Seuraavassa taulukossa on osoitettu ne positiiviset sekä negatiiviset taloudelliset vaikutukset, joita uusien rakennusten rakenteminen aiheuttaisi nykytilanteeseen verrattuna. Summat eivät sisällä kaupungin muuta infraa.

	Valmistelu 2027	Valmistelu 2028	Rakentaminen 2029	Rakentaminen 2030	Rakentaminen ja toiminnan aloitus 2031	1. kokonainen vuosi 2032	2. kokonainen vuosi 2033	Kumulatiivinen vaikutus 2033 mennessä	Kumulatiivinen vaikutus 2036 mennessä
Käyttötalouden säästöt									
Varhaiskasvatus					200 000	400 000	400 000	1 000 000	2 200 000
Perusopetus					400 000	800 000	800 000	2 000 000	4 400 000
Säästö vanhan rakennuskannan vaatimien peruskorjausinvestointien rahoituskuluissa		120 000	240 000	360 000	480 000	560 000	600 000	2 360 000	4 280 000
Poistuvat poistot	290 000	290 000	290 000	290 000	290 000			1 450 000	1 450 000
Poistuvat vuokrakulut					25 000	50 000	50 000	125 000	275 000
Saavutetut säästöt yhteensä	**290 000**	**410 000**	**530 000**	**650 000**	**1 395 000**	**1 810 000**	**1 850 000**	**6 935 000**	**12 605 000**
Käyttötalouden kulujen lisäykset									
Uusien investointien rahoituskulut			100 000	600 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 700 000	6 700 000
Alaskirjaukset tasapoistoina päätöksestä alkaen	640 000	640 000	640 000	640 000	640 000			3 200 000	3 200 000
Uusien rakennusten poistot (varauksen purkaminen)					0	0	0	0	0
Purkukustannukset						950 000		950 000	950 000
Menojen lisäykset yhteensä	**640 000**	**640 000**	**740 000**	**1 240 000**	**1 640 000**	**1 950 000**	**1 000 000**	**7 850 000**	**10 850 000**
Käyttötalouden säästöt vs. menojen lisäykset	**-350 000**	**-230 000**	**-210 000**	**-590 000**	**-245 000**	**-140 000**	**850 000**	**-915 000**	**1 755 000**

Edeltävässä taulukossa esitetyt perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttötaloussäästöt perustuvat seuraaviin ennusteisiin:

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	Vähenevä hlöstömäärä	Säästö eur/vuosi
Opettajat	-7	- 420 000
Johtajat / hallinto	-1	- 80 000
Ohjaajat	-2,5	- 100 000
Ruoka ja puhtaus	-0,5	- 20 000
YHTEENSÄ		**- 620 000**
MUUT VAIKUTUKSET		
Kiinteistöjen ylläpito		- 280 000
Koulukuljetukset		ei olennaista muutosta
KAIKKI YHTEENSÄ		**- 900 000**
Josta varovaisuuden periaatteella vähennetty 100 000		**- 800 000**

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	Vähenevä hlöstömäärä	Säästö eur/vuosi
Vaka-opettajat	-1	- 60 000
Muu henkilöstö	-8	- 400 000
Ruoka ja puhtaus	+1	+ 50 000
YHTEENSÄ		**- 410 000**
MUUT VAIKUTUKSET		
Kiinteistöjen ylläpito		- 50 000
Ruoka ja puhtaus		ei olennaista muutosta
KAIKKI YHTEENSÄ		**- 460 000**
Josta varovaisuuden periaatteella vähennetty 60 000		**- 400 000**

Taloustaulukon sanallinen analyysi



Yhteenveto

Kumulatiivisesti tarkasteltuna investointi on ”maksanut takaisin” muutosvaiheen lisääntyneet kulut noin vuonna 2034.

Vuosina 2027-2032 ratkaisu rasittaa tuloslaskelmaa keskimäärin 300 000 euroa/vuosi.

Vuosittainen talousvaikutus kääntyy positiiviseksi vuonna 2033, ja siitä eteenpäin ratkaisu kohentaa tuloslaskelmaa noin 850 000 euroa/vuosi.

Jos taloudellista tarkastelua tekee yli 8 vuoden aikajänteellä, on ratkaisu kannattava. Vaihtoehtoinen kustannus eli nykyisen kiinteistökannan korjaaminen ja palveluverkon hajanaisuus ei palvele mahdollista kustannustehokasta toimintaa.

2026: Päätös
palveluverkkoratkaisun toteuttamisesta.

2027-2028. Suunnitteluvaihe.
Poistuvien rakennusten tasearvo on kirjanpitolain mukaan alaskirjattava rakennusten jäljellä olevana käyttöaikana. Siksi poistokulut kyseisten kiinteistöjen osalta kasvavat jo vuodesta 2027 alkaen. Vastapainoksi samojen rakennusten suunnitelman mukaiset poistot poistuvat. Tämä aiheuttaa noin 230 000 – 350 000 eur / vuosi negatiivisesti tuloslaskelmaan.

2029: Rakentaminen alkaa.
Investointien rahoituskulut alkaa maltillisesti kertyä. Koko vuoden talousvaikutus noin 200 000 euroa negatiivinen.

2030: Täysi rakentamisvuosi:
Investointikulut kertyvät ja rahoituskulut kasvavat. Säästö kuitenkin kertyy, kun vanhoja kiinteistöjä ei peruskorjata. Koko vuoden käyttötalousvaikutukset noin 600 000 euroa negatiiviset.

2031: Kohteet valmistuvat kesken vuotta.
Investointien rahoituskulut kasvavat. Vanhoja kiinteistöjä ei tarvitse korjata. Käyttötalouden säästöt alkavat toteutua. Koko vuoden vaikutus noin 250 000 euroa negatiivinen.

2032: Ensimmäinen täysi toimintavuosi.
Käyttötalouden säästöt täysimääräisenä, mutta poistuneiden rakennusten purkaminen aiheuttaa kuluja. Koko vuosi noin 150 000 euroa negatiivinen.

2033: Toinen täysi vuosi.
Muutosvaiheeseen liittyvät vaikutukset ovat takana. Käyttötalouden säästöt kertyvät. Koko vuosi ja tästä eteenpäin tulevat vuodet ovat talousvaikutuksiltaan 850 000 euroa positiivisia.



Infrakustannukset

Seuraavissa kahdessa diassa esitellään alustavat kustannusarviot päiväkoti- ja koulukampuksen sijoittumisesta Paukkulan sekä Peitsarin alueelle (osa 1) koko satama-alueen (Savilahti) infran ja viheralueiden kustannukset (osat 1, 2, 3 ja 4). Alueen osat on esitelty seuraavalla sivulla.

Investointikustannukset Paukkula

Seurakunnan tontin ostaminen: 250 000 € (arvio)
Seurakunnan rakennuksen purkukustannus: 200 000 euroa (arvio)
Infra, liikenne ja ympäristö, yht. 2,7 M€:

Kiertoliittymä ja alikulku Tuppuralankatu	1M€
Ankkurikadun rakentaminen ja mahdollinen kiertoliittymä	500 000 €
Koulun alta menevä viemäröinti	300 000 €
Kevyen liikenteen järjestelyt (Lähemäen suuntaan)	300 000 €
Kaapelit, sähkö yms.	100 000 €
Hulevedet	300 000 €
Infran suunnittelukustannukset	200 000 €
Yhteensä	2,7 M€

Investointikustannukset Peitsari

Tontin ostaminen 0 €
Rakennusten purkukustannukset 400 000 euroa (arvio)
Infra, liikenne ja ympäristö 1,65M€

Kiertoliittymä Juvantie/Launialankatu	500 000 €
Peitsarinkujan kääntöpaikkan rakentaminen ja kevyen liikenteen järjestelyt	150 000 €
Hulevedet	500 000 €
Kevyen liikenteen järjestelyt (Lähemäen suuntaan)	300 000 €
Kaapelit, sähkö yms.	100 000 €
Infran suunnittelukustannukset	100 000 €
Yhteensä:	1,65 M€

Tunnistetut kohteet, joista voi aiheutua mahdollisia lisäkustannuksia

- Tuppuralankadun välityskyky (mahdolliset liikenneympyrät)
- Kevyen liikenteen järjestelyt Savilahden sillalta kevyen liikenteen verkkoon

Koulu-päiväkoti rakennukset ja piha-alueet:
Vuoden 2024 tilinpäätökseen sisältyy 27 miljoonan euron investointivaraus. Tässä tarveselvitys-vaiheessa ei ole laadittu kustannusarviota infran rakentamiskustannuksista. Vielä ei ole tarkempia suunnitelmia kohteen laajuudesta, rakennuksen perustamisolosuhteista, rakennusmateriaaleista, rakennuksen muodosta tai hankkeen urakkamuodosta, mitkä vaikuttavat rakentamiskustannuksiin. Seuraavaksi on hankesuunnitteluvaihe, jossa nämä tiedot tarkentuvat, ja joiden pohjalta laaditaan kustannusarvio.

Tyhjille jäävien koulurakennusten jatkokäyttö tai purku ja tyhjien tonttien kaavoitus
(Lähemäen koulu, Launialan koulu, Peitsari päiväkoti ja koulu, Rämälän koulu).
Kaupunki tutkii kaavoituksen avulla käytöstä poistuvien rakennusten ja purettavien kiinteistöjen tonttien jatkokäyttöä.

Koko Ankkuri-alueen infran ja viheralueiden kustannukset

Savinlahden itäranta muodostuu vehreäksi kaikkien kuntalaisten virkistysalueeksi, jossa on monipuolisia käyttömahdollisuuksia. Tässä vaihtoehdossa päätöksenteko kohdistuu ensimmäiseen vaiheeseen (osa 1). Kokonaisuus rakentuu 10-15 vuoden kuluessa osana laajempaa Satamalahti-hanketta.

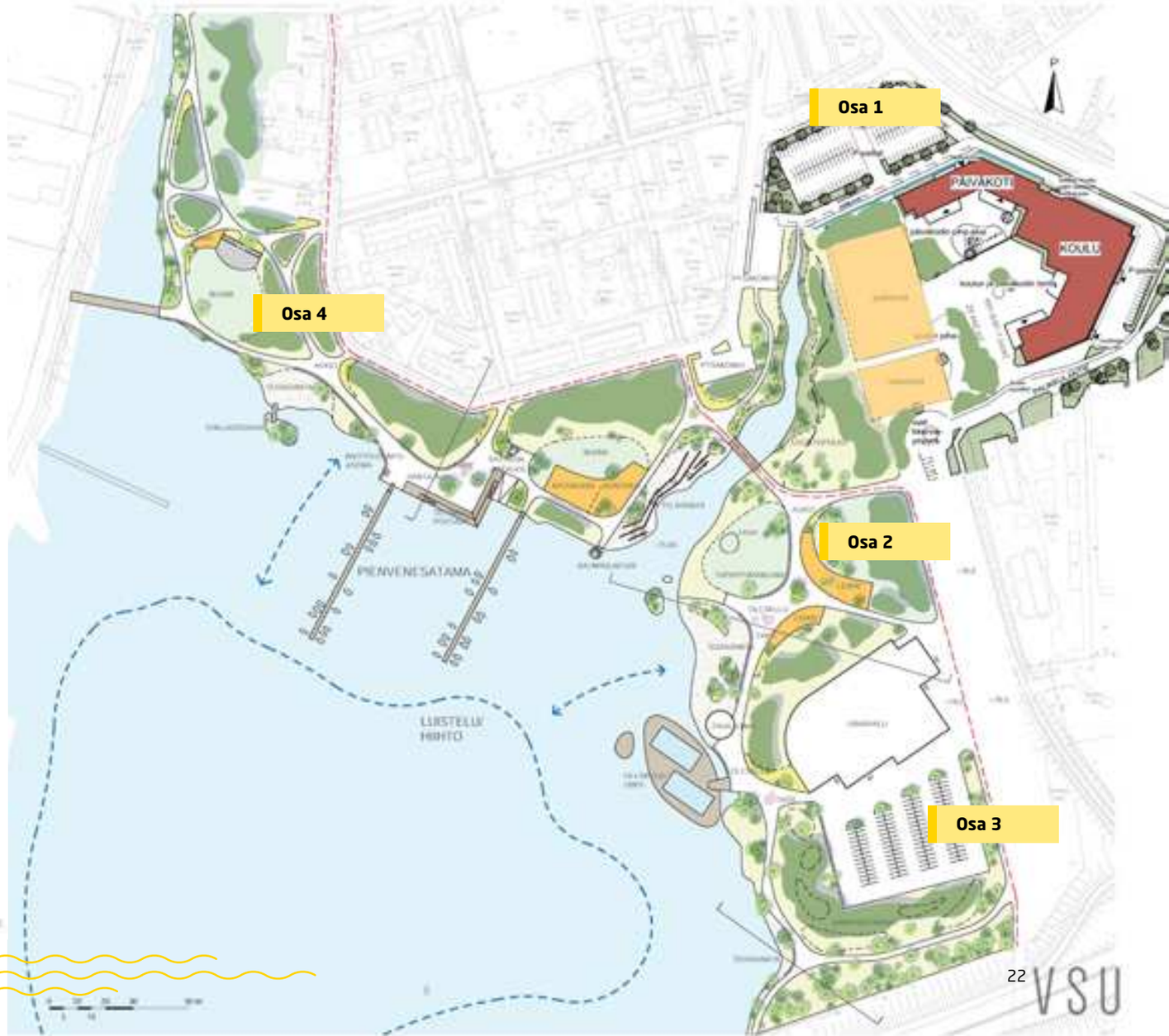
Osa 1, yht. 2,7 M€
- Tuppuralankadun kierto-liittymä ja alikulkukäytävä
- Ankkurikadun kiertoliittymä
- koululaisten jättöpaikat
- yms. putkistot ja laitteet

Osa 3. yht 1,2 M€
- puistot ja puistoväylät
- ranta-alueet

Osa 2, yht 1,9 M€
- puistot, pelikentät ja oleskelu
- tapahtuma-alue
- ranta-alueet, luontopolku
- kevyen liikenteen silta

Osa 4, yht 1,4 M€
- puistot ja puistoväylät
- ranta-aukio, oleskelupaikka
- katukoris ja kuntoilu
- grillaussaari
- ranta-alueet



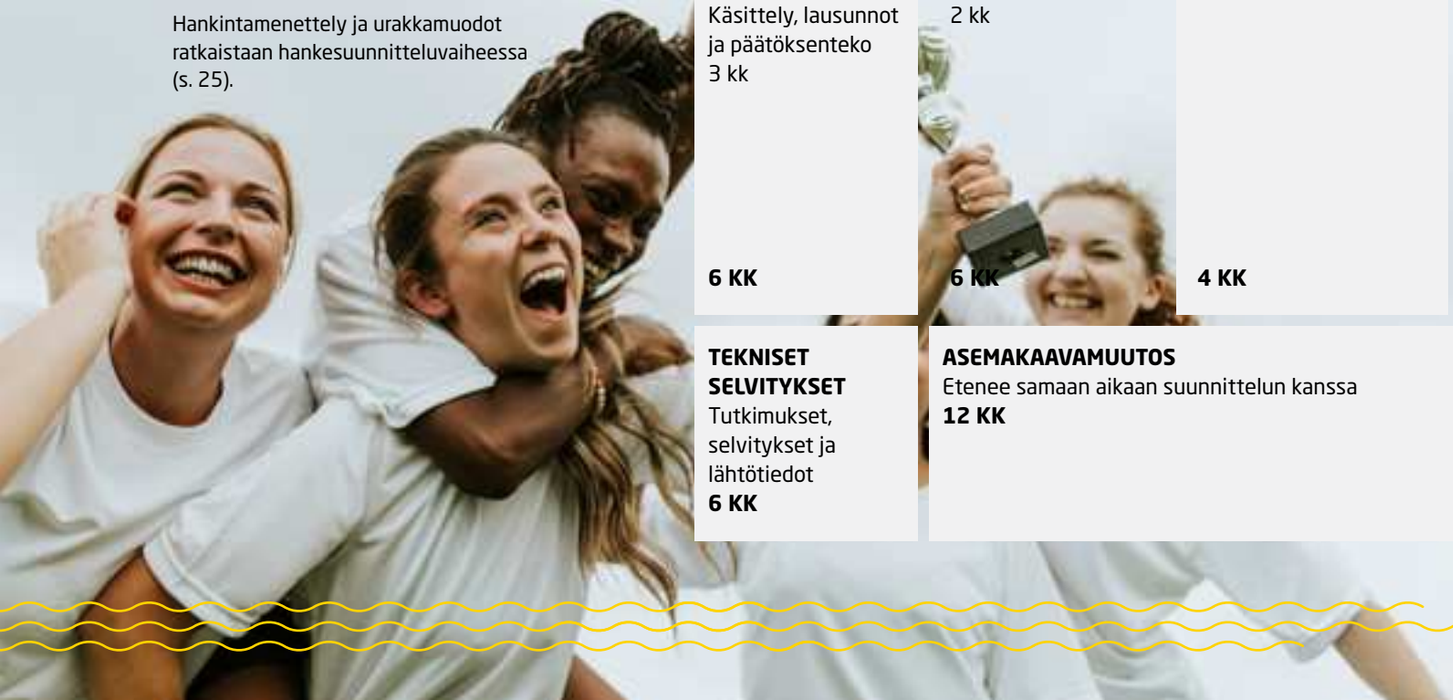


Aikataulu

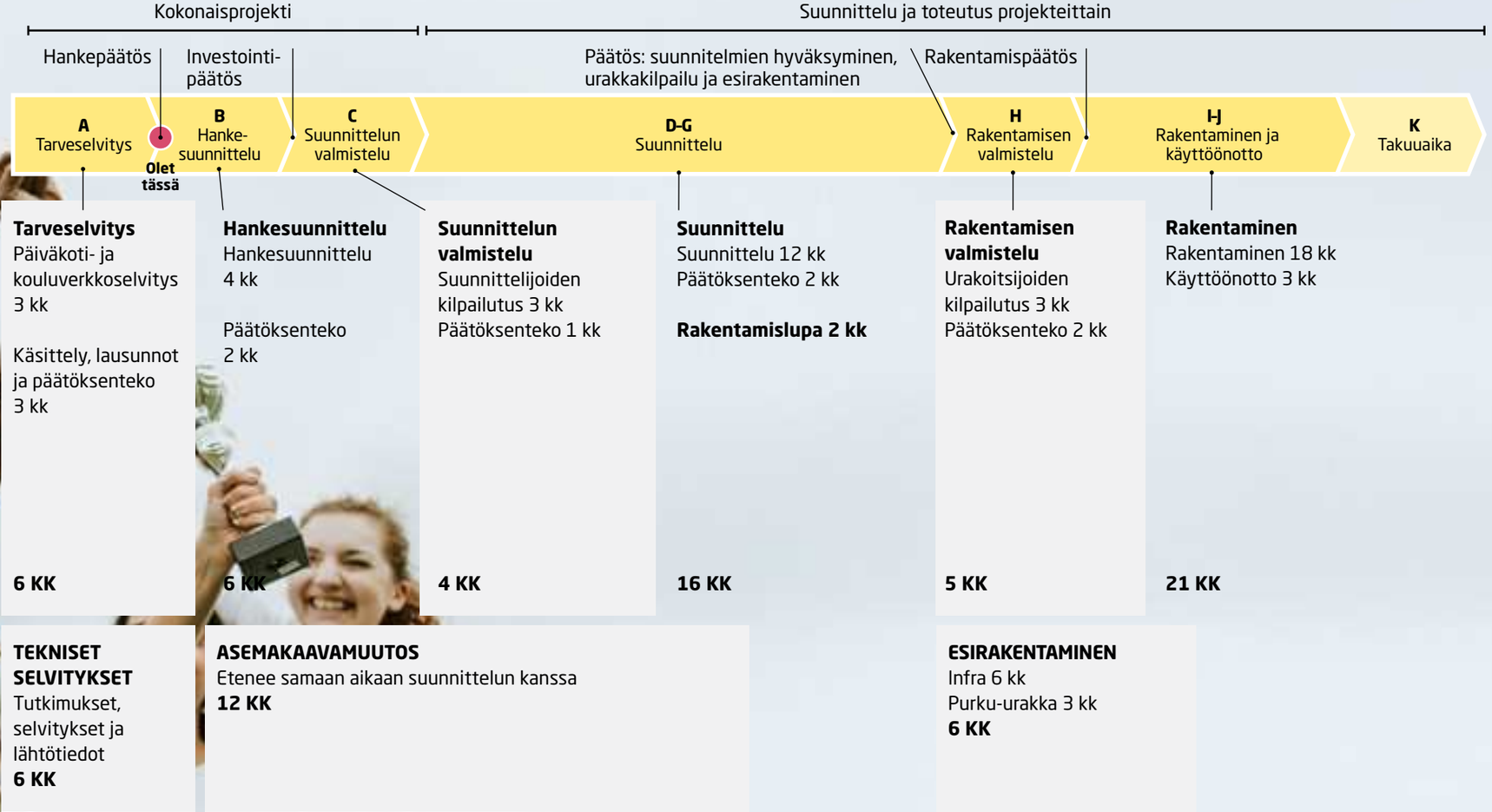
Päiväkoti- ja kouluverkkoselvitys on hankkeen ensimmäinen askel. Tämän jälkeen edetään vaiheittain kohti uusien palvelujen käyttöönottoa. Uuden Itäisen koulukampuksen arvioidaan olevan valmis vuonna 2031.

Tikanpellon päiväkoti tarkentuu myöhemmin osana suunnitteluprojektia.

Hankintamenettely ja urakkamuodot ratkaistaan hankesuunnitteluvaiheessa (s. 25).



Hankevaiheet ja päätöksentekopisteet



Nykyhetki — Viiden vuoden ajanjakso — 2070-luku

Aikataulu

Päiväkoti ja kouluratkaisu

Päätös: suunnitelmien hyväksyminen, urakkakilpailu ja esirakentaminen

2026

01 TARVESELVITYS
Valmis 12/2026
Itäisen alueen päiväkoti- ja kouluverkkoselvitys

Hankepäätös

02 Hankesuunnittelu
valmis 05/2027
Suunnittelijahankinnat

Asemakaavamuutos

2027

03 Suunnittelu
valmis 11/2028
Uuden päiväkodin ja koulun suunnittelu

Investointipäätös

2028

Esirakentaminen

2029

04 Rakentamisen valmistelu
Urakoitsijat valittu 04/2029

2030

Rakentamispäätös

05 Rakentaminen ja käyttöönotto
Rakentamisen aloitus 04/2029
Vastaanotto sisätilat 05/2031
Pihat 08/2031

2031

Launialan, Lähemäen ja Rämälän koulujen toiminta päättyy.
Launialan, Ompun ja Peitsarin päiväkotien toiminta päättyy.

06 Koulu ja päiväkoti aloittavat uusissa tiloissa
Syyslukukaudella 2031



Hankintamenettelyt ja urakkamuodot

Yleiskuvaus, ratkaistaan hankesuunnitteluvaiheessa

Hankintamenettelyt

- Markkinavuoropuhelu
- Avoin tai kilpailullinen neuvottelumenettely.

Urakkamuodot

- KVR-, kokonais- ja jaettu urakka tai projektinjohtourakka.
- Allianssiin ja elinkaarimalliin liian pieni, mallit rajaavat paikalliset urakoitsijat pois kilpailusta.
- Maksuperusteena kokonaishinta tai tavoitteellinen kattohinta.
- Asia päätetään hankesuunnitteluvaiheessa.

Urakkamuotojen vertailu

Kilpailullinen KVR-urakka Urakoitsija vastaa sekä suunnittelusta että rakentamisesta. Tilaaja määrittelee vaatimukset ja tavoitteet. Kilpailullisessa menettelyssä tavoitellaan parasta kumppania.	+ Urakoitsijan ammattimainen suunnittelunohjaus ja kokonaisvastuu projektinjohdosta. + Vertailuperusteena hinnan lisäksi laatu. + Yksi sopimuskumppani tilaajan suuntaan. + Hankkeen lopulliset kustannukset tiedossa urakkatarjousten jälkeen.	– Edellyttää tilaajalta täsmälliset lähtötiedot ja tavoitteet tarjouspyyntöön. – Laaja neuvotteluvaihe – Valitusherkkä hankintamuoto, koska valintaperusteena myös laatu. – Heikompi kustannusten läpinäkyvyys. – KVR-urakoitsija tekee aliurakkasopimukset muiden urakoitsijoiden kanssa. – Haasteena toteutusaikana tehtäville muutoksille. – Isompien rakennusliikkeiden hallitsema urakkamuoto.
Jaettu urakka Tilaaja teettää suunnitelmat ja kilpailuttaa urakoitsijat (rakennus, LVI, sähkö, automaatio).	+ Tilaaja vastaa suunnittelusta ja kustannusohjauksesta. + Tilaaja tekee sopimukset suoraan urakoitsijoiden kanssa. + Paikallisilla yrityksillä paremmat mahdollisuudet osallistua urakkakilpailuun. + Hankkeen lopulliset kustannukset tiedossa urakkatarjousten jälkeen.	– Suunnittelu ja työnaikaiset muutokset tilaajan vastuulla. – Vaatii tilaajalta resursseja suunnittelunohjaukseen. – Urakkarajat ja töiden yhteensovitus voivat olla hankalia.

Liitteet

- Ennakkovaikutusten arviointi
- Liikenne suunnitelma
- Oheismateriaali:
  - Kuvat s. 8, 16, 17 ja 22
    Arkkitehtitoimisto
    Heikki Kirjalainen Oy
  - H. Kirjalaisen suunnitelma

MIKKELI

mikkeli.fi